

Den uundværlige

Ingen er uundværlig, siger man, men det passer ikke om Tøger Seidenfaden, der døde den 27. januar. Tøger *er* uundværlig. Den eneste formildende omstændighed ved hans død var, at den kom, mens han var intellektuelt på toppen. Han deltog i sædvanlig oprejst stil fra sygelejet i en timelang debat på P1 om USA og Barack Obama kun to dage før.

Der er skrevet og sagt så meget smukt om Tøger, men *Udenrigs* vil selvfølgelig også sige farvel i dette første nummer, siden han forlod os. Her blot et lille udvalg af alt det, som denne redaktør gerne selv ville have skrevet. Anders Jerichow i *Politiken*: “Alle samfund har brug for en Tøger. Der skal være nogle til at sige fra. Alle retssamfund har også brug for en Tøger. Der skal være nogle til at udfordre loven. Og alle medier har brug for en Tøger til at holde magthavere i ørerne”.

Ulrik Høy i *Weekendavisen*: “En svimlende begavelse, en debatinstitution, der har indskrevet sig i den moderne danske pressehistorie”.

Rune Lykkebejer, *Information*: “Endelig er der de få åndsaristokrater, som investerer hele deres engagement i den offentlige markedsplads. Som én gang for alle har anerkendt den offentlige samtale som det væsentlige sted. De engagerer sig ikke i den offentlige debat for at markere

afstanden mellem den lave masse og det høje niveau på første sal. De er frigjorte i den forstand, at deres principper og selvforestilling ikke er udleveret til sociale konjunkturer og vilkårlige modeluner. Sådant en sjælden demokratisk åndsaristokrat var Tøger Seidenfaden”.

Og som ansat på *Politiken* kan jeg helt identificere mig med kollega Bjørn Bredals ord: “Når Tøger fik os andre til at føle os som en del af noget større, som medarbejdere på et projekt, så skyldtes det nok ikke mindst hans egen stærke følelse af at være medarbejder på et projekt, der var meget større end ham selv.”

Og en hilsen fra en *Politiken*-læser, Jeppe Søe: “Tøger var en omfattende mundfuld, der konstant mættede den demokratiske debat. Velvalgte ord kaldte altid på svar, og dermed blev Tøger igangsat i samtalen. Evig respekt for sine modstandere, talte ikke for at kanøfle, men fordi enhver ytring skaber, hvad det nævner. Kæmpe medmenneskelighed og mod til at sætte trykpressen i gang med ord, der for andre var utænkelige. Tøger gav det usagte liv!”

Han stortrivedes med debatter, og man måtte på ledermøder lure hans åndedræsteknik af for at gribe ordet i de små pustepauser. Men så var han også en rigtig god lytter.

Dette tidsskrift skylder Tøgers far

Erik Seidenfaden sin eksistens. Han grundlagde det under navnet *Fremtiden* i 1945 sammen med Steen Gudme.

Erik Seidenfaden var under besættelsen med til at starte *Information* som illegalt blad og var efter krigen *Informations* chefredaktør i mange år. Han var blandt stifterne af Det Udenrigspolitiske Selskab i 1946 og sad i bestyrelsen fra starten.

Der blev han i 1987 afløst af Tøger, som i et par år havde været aktiv i Selskabets sikkerhedspolitiske studiegruppe. Samme år kom tidsskriftet *Fremtiden* i vanskeligheder, da et lille forlag, som stod for produktion og distribution, gik konkurs. Selskabets bestyrelse og nyansatte direktør Klaus Carsten Pedersen besluttede at videreføre tidsskriftet med nyt koncept under navnet *Udenrigs*.

Tøger lod sig overtale til at blive redaktør, for det betød meget for ham, at det var arvegods efter faderen. Imidlertid var Tøger i efteråret 1987 blevet chefredaktør på *Weekendavisen* og kunne dermed ikke tage eneansvar for *Udenrigs*. Jeg fik den store fornøjelse at komme med. Jeg havde kendt Tøger længe og været i adskillige ophedede diskussioner med ham, da mine briller mildest talt var en del mere venstreduggede. Men Tøger opsøgte netop den store bredde og ikke mindst af

ham lærte jeg, at de gamle højre-venstre barrikader blokerede for reel fri tænkning.

Det blev til planlægningsmøder på hans kontor på *Weekendavisen*, hvorefter jeg så som ansvarshavende gik med stakken af blade og notater for at hale hans gode ideer hjem til næste nummer. Han besad også i den sammenhæng evnen til at gøre ideer til fælles gods.

Tøger forblev i vores redaktionskomite til sin død, ikke fordi hans tid tillod ham megen aktiv deltagelse; men han stod inde for *Udenrigs*, og hans højre hånd Christine Bardtrum meldte altid afbud, når han ikke kunne komme.

Og Tøger rakte langt ud i verden. Den tyske ugeavis, *Die Zeits* editor-at-large Theo Sommer skrev i en mail: "Jeg har fulgt Tøger Seidenfadens karriere, lige siden jeg samarbejdede med hans far i Paris. Tøger var en stor og modig journalist, hvis stemme rakte langt ud over de danske grænser".

På *Udenrigs* og i Det Udenrigspolitiske Selskab føler vi som uendeligt mange andre et smerteligt savn. Tøger Seidenfaden er hverken til at undvære eller til nogensinde at glemme.

Vibeke Sperling